

# หลักการบริหารธุรกิจ

มهندس สุทธิการ



# BUSINESS

ธุรกิจ หมายถึง ความพยายามของบุคคล  
เพื่อให้ได้ผลกำไรจากการผลิตและจำหน่าย  
สินค้าหรือบริการที่สามารถตอบสนององความ  
ต้องการของสังคม



# ประโยชน์ของธุรกิจ

- ▶ 1. ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในสังคม  
(response to the needs of consumers in society)
- ▶ 2. เกิดการจ้างงาน  
(provide employment)
- ▶ 3. สร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศ  
(contribute to the country's progress)
- ▶ 4. อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ  
(conserve the nation's arts and culture)



# ประเภทธุรกิจ

- ▶ 1. การผลิต (manufacturing)
- ▶ 2. การค้า (trading)
- ▶ 3. การบริการ (service)



# วิสาหกิจ (enterprise)

- ▶ การประกอบการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลต้องใช้ความพยายามในการนำทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้ดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ครอบคลุม **กิจการทางธุรกิจ (business enterprise)**  
**กิจการซึ่งดำเนินงานโดยภาครัฐ (state enterprise)**  
**กิจการที่ไม่แสวงหาผลกำไร (non-profit enterprise)**  
**กิจการเพื่อสังคม (social enterprise)**



# วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(small and medium enterprises: SMEs)

- ▶ **ภาคผลิตและภาคบริการ** กำหนดการจ้างงานไม่เกิน 200 คน หรือมีสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน 200 ล้านบาท
- ▶ **ภาคการค้า** กำหนดการจ้างงานไม่เกิน 50 คน หรือมีสินทรัพย์ถาวรไม่เกิน 100 ล้านบาท



# วิสาหกิจชุมชน (community enterprise)

- กิจการของชุมชน ที่ดำเนินการโดยกลุ่มบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกัน เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน



# วิสาหกิจเริ่มต้น (startup enterprise)

- ▶ สตาร์ทอัพ คือ กิจการที่เริ่มต้นจากจุดเล็ก ๆ แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันของผู้คน หรือมองเห็นโอกาสทางธุรกิจซึ่งยังไม่มีใครเคยคิดหรือทำมาก่อน โดยนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาใช้ในการสร้างกิจการ

ธุรกิจสามารถทำซ้ำ (repeatable)

ขยายกิจการได้ง่าย (scalable)





# วิสาหกิจเพื่อสังคม (social enterprise)



▶ วิสาหกิจเพื่อสังคม คือธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่ตั้งขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อสังคมเป็นหลัก แต่ยังคงมีเป้าหมายทางเศรษฐกิจ นำผลกำไรที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่อีกกลับไปลงทุนซ้ำเพื่อบรรลุเป้าหมาย ทางสังคม

- มีเป้าหมายหลักเพื่อสังคมไม่ใช่เพื่อกำไรสูงสุด
- รายได้หลักมาจากการขายสินค้าและบริการ ไม่ใช่เงินจากรัฐหรือเงินบริจาค
- มีกำไรต้องนำไปใช้ขยายผลเพื่อสังคม ไม่ใช่ปันผลแก่ผู้ประกอบการ
- การบริหารจัดการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
- มีการจดทะเบียนเป็นรูปแบบบริษัทจำกัด

# รูปแบบการดำเนินธุรกิจ

ไม่เป็นนิติบุคคล  
(อาจต้องจดทะเบียน  
ตามพ.ร.บ.ทะเบียนพาณิชย์)

กิจการเจ้าของคนเดียว

ห้างหุ้นส่วนสามัญ (ไม่จดทะเบียน)

นิติบุคคล  
(จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย)

ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน

ห้างหุ้นส่วนจำกัด

บริษัทจำกัด

บริษัทมหาชนจำกัด

องค์การธุรกิจจัดตั้งหรือจดทะเบียน  
ภายใต้กฎหมายเฉพาะ

# รูปแบบการจัดตั้งองค์การธุรกิจ

- ▶ เจ้าของคนเดียว
- ▶ ห้างหุ้นส่วน
- ▶ บริษัท



# ธุรกิจเจ้าของคนเดียว (Sole Proprietorship)

---

ธุรกิจเจ้าของคนเดียว หมายถึง

- ▶ ธุรกิจที่ดำเนินการโดยบุคคลคนเดียวเป็นเจ้าของ
- ▶ การจัดตั้งทำได้ง่าย ไม่มีกฎระเบียบควบคุมมาก
- ▶ อาศัยแหล่งเงินทุนของตนเองเป็นหลัก
- ▶ การจัดการมีลักษณะศูนย์รวม (Centralized)
- ▶ เจ้าของกิจการได้รับประโยชน์แต่เพียงผู้เดียว



# ลักษณะของผู้ที่จะดำเนินธุรกิจเจ้าของคนเดียว

---

- ▶ ต้องการความสำเร็จ มุ่งมั่นตั้งใจ และพยายาม
- ▶ เชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าทำ
- ▶ เต็มใจที่จะเสี่ยงอย่างมีเหตุมีผล
- ▶ กระตือรือร้น ค้นหาสิ่งใหม่



# ข้อดีและข้อเสียของธุรกิจเจ้าของคนเดียว

## ข้อดี

- ความเป็นอิสระของเจ้าของ
- ง่ายต่อการจัดตั้งและเลิกกิจการ
- ผลประโยชน์ของกิจการเป็นของเจ้าของคนเดียว
- ต้นทุนในการจัดตั้งต่ำ
- คล่องตัวในการบริหาร (Flexibility)
- ผลตอบแทนทางจิตใจเมื่อธุรกิจประสบความสำเร็จ
- เก็บรักษาความลับในการดำเนินงานได้ดี
- ผลประโยชน์ทางด้านภาษี
- ตัดสินใจเร็ว ขั้นตอนน้อย

## ข้อเสีย

- ข้อจำกัดด้านเงินลงทุน
- เจ้าของต้องรับผิดชอบต่อความล้มเหลว และภาระหนี้สิน
- ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ
- มีข้อจำกัดในการจัดหาทรัพยากร
- อัตราความล้มเหลวสูง
- ขาดพนักงานที่มีความสามารถ



# ห้างหุ้นส่วน

## PARTNERSHIP



Shutterstock.com - 761802658

เป็นสัญญา  
ของบุคคล  
ตั้งแต่ 2 คน  
ขึ้นไป

ลงหุ้นเพื่อ  
ใช้เงินทุน  
ร่วมกัน

กระทำ  
กิจกรรม  
ร่วมกัน

หากำไร  
มาแบ่งปัน  
กัน



# ห้างหุ้นส่วน



## ห้างหุ้นส่วนออกเป็น 2 ประเภท

### 1. ห้างหุ้นส่วนสามัญ

หุ้นส่วนทุกคนรับผิดชอบหนี้ ไม่จำกัดจำนวน

1.1 ห้างหุ้นส่วนสามัญ (ไม่จดทะเบียนนิติบุคคล)

1.2 ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล (จดทะเบียนนิติบุคคล)

### 2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด (จดทะเบียนนิติบุคคล)

หุ้นส่วน 2 ประเภท 1) รับผิดชอบหนี้ไม่จำกัดจำนวน

2) รับผิดชอบหนี้จำกัดจำนวน

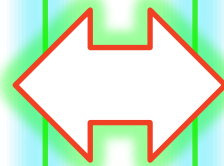


# ข้อดีและข้อเสียของห้างหุ้นส่วน



## ข้อดี

- การจัดตั้งทำได้ง่าย ไม่มีกฎระเบียบควบคุมเข้มงวด
- ได้อาศัยความรู้ความชำนาญของผู้ลงหุ้นช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ
- หุ้นส่วนมีแรงจูงใจในการทำธุรกิจจากสัดส่วนในการเป็นหุ้นส่วน



## ข้อเสีย

- ความรับผิดชอบในหนี้สินไม่จำกัดจำนวน สำหรับหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนบางประเภท
- อาจเกิดปัญหาความขัดแย้งเนื่องจากความคิดเห็นไม่ตรงกัน
- การระดมทุนมีข้อจำกัด
- การเลิกกิจการของห้างหุ้นส่วนบางประเภท ต้องเลิกหากหุ้นส่วนตายหรือล้มละลาย

# บริษัท



1. บริษัทจำกัด กิจการที่มุ่งหากำไร **จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล** โดยมี **ทุนจดทะเบียนของบริษัทแบ่งออกเป็นหุ้น** แต่ละหุ้นมีมูลค่าเท่ากัน ผู้ถือหุ้นแต่ละคนรับผิดชอบจำกัดเพียงจำนวนเงินที่มาลงหุ้น  
\*อยู่ภายใต้ข้อบังคับและการควบคุมของทางราชการมากกว่า  
ธุรกิจการค้าในรูปแบบอื่น



# ขั้นตอนการจัดตั้งบริษัทจำกัด



ผู้ก่อการ 3 คนเข้าชื้อกันทำหนังสือบริคณห์สนธิ

นำหนังสือบริคณห์สนธิไปจดทะเบียน

เปิดให้มีการจองหุ้น (แบ่งทุนเป็นหุ้นเท่าๆ กัน แต่ต้องไม่เกินหุ้นละ 5 บาท จำนวนผู้ถือหุ้นตั้งแต่ 3 คน แต่ไม่ถึง 100 คน) ออกขายได้เฉพาะ**หุ้นทุน**

นัดหมายผู้จองหุ้นมาประชุมจัดตั้งบริษัท

มอบหมายให้กรรมการชุดแรกเข้าดำเนินงาน

# ขั้นตอนการจัดตั้งบริษัทจำกัด

---

เรียกชำระค่าหุ้นงวดแรกอย่างน้อยร้อยละ 25  
ของมูลค่าหุ้น

เมื่อรับชำระค่าหุ้นครบและออกหุ้นแล้ว  
กรรมการไปยื่นขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียน  
ภายในเวลา 3 เดือนหลังการประชุมจัดตั้ง

นายทะเบียนรับจดทะเบียนแล้วจึงถือว่าบริษัท  
ตั้งขึ้นอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

## 2.บริษัทมหาชนจำกัด



บริษัทที่สร้างขึ้นเพื่อเสนอขายหุ้นต่อประชาชน

- แบ่งทุนออกเป็นหุ้น
- ผู้ถือหุ้นรับผิดชอบไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องชำระ
- คณะผู้ก่อตั้งตั้งแต่ 15 คนขึ้นไป
- มีผู้ถือหุ้นตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป
- สามารถออกหุ้นได้ทั้ง**หุ้นทุนและหุ้นกู้**

# ความแตกต่างระหว่างบริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัด

ลักษณะ	บริษัทจำกัด	บริษัทมหาชนจำกัด
จำนวนผู้ริเริ่ม	3 คน	15 คน
จำนวนผู้ถือหุ้น	3-99 คน	100 คนขึ้นไป
การขายหุ้น	เสนอขายหุ้นเกินราคาได้ แต่เสนอขายต่ำกว่าราคาไม่ได้	เสนอขายเกินราคาได้ และขายต่ำกว่าราคาก็ได้ แต่ต้องดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี
กรรมการ	ต้องเป็นผู้ถือหุ้น และต้องมีอย่างน้อย 3 คน	เป็นบุคคลธรรมดาที่มีได้ถือหุ้นก็ได้และต้องมีอย่างน้อย 5 คน
มูลค่าหุ้น	ไม่ต่ำกว่าหุ้นละ 5 บาท	ไม่ต่ำกว่าหุ้นละ 5 บาท
การชำระค่าหุ้น	แบ่งชำระได้และครั้งแรกต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25	ต้องชำระค่าหุ้นเต็มจำนวนและต้องชำระผ่านธนาคาร
การออกหุ้นกู้	ออกไม่ได้	ออกได้

# ข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของบริษัทจำกัด

---

---

## ข้อได้เปรียบ

- หาเงินทุนได้มากและขยายเงินทุนได้ง่าย
- ดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบเพียงมูลค่าหุ้นที่ตนยังส่งใช้ไม่ครบ
- โอนหรือขายหุ้นได้ง่าย
- การดำเนินงานมีความมั่นคงและต่อเนื่อง

## ข้อเสียเปรียบ

- การจัดตั้งมีความยุ่งยากสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย
- ลงทุนเริ่มแรกค่อนข้างสูง
- มีข้อจำกัดทางกฎหมายมาก
- อาจเกิดข้อขัดแย้งระหว่างผู้บริหารและผู้ถือหุ้น
- เสียภาษีซ้ำซ้อนทั้งภาษีธุรกิจและภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา



# ทรัพยากรในการบริหารธุรกิจ

- ทรัพยากรมนุษย์
- ทรัพยากรทางกายภาพ
- ทรัพยากรสารสนเทศ
- ทรัพยากรทางการเงิน



COMPUTING  
NETWORK CONNECTION  
**INFORMATION  
TECHNOLOGY**  
INTERNET BUSINESS SECURITY





# ปัจจัยในการบริหารธุรกิจ 8 Ms in business

1. คน (Man)
2. เงิน (Money)
3. วัสดุ (Material)
4. เครื่องจักร (Machine)
5. การจัดการ (management)

Technology กลุ่ม SMAC ซึ่งนิยมนำมาใช้ในการจัดการ ได้แก่  
social media, mobility devices, analytics, cloud computing

6. การตลาด (Marketing)
7. ข่าวสาร (Message)
8. ขวัญและกำลังใจ (Morale)



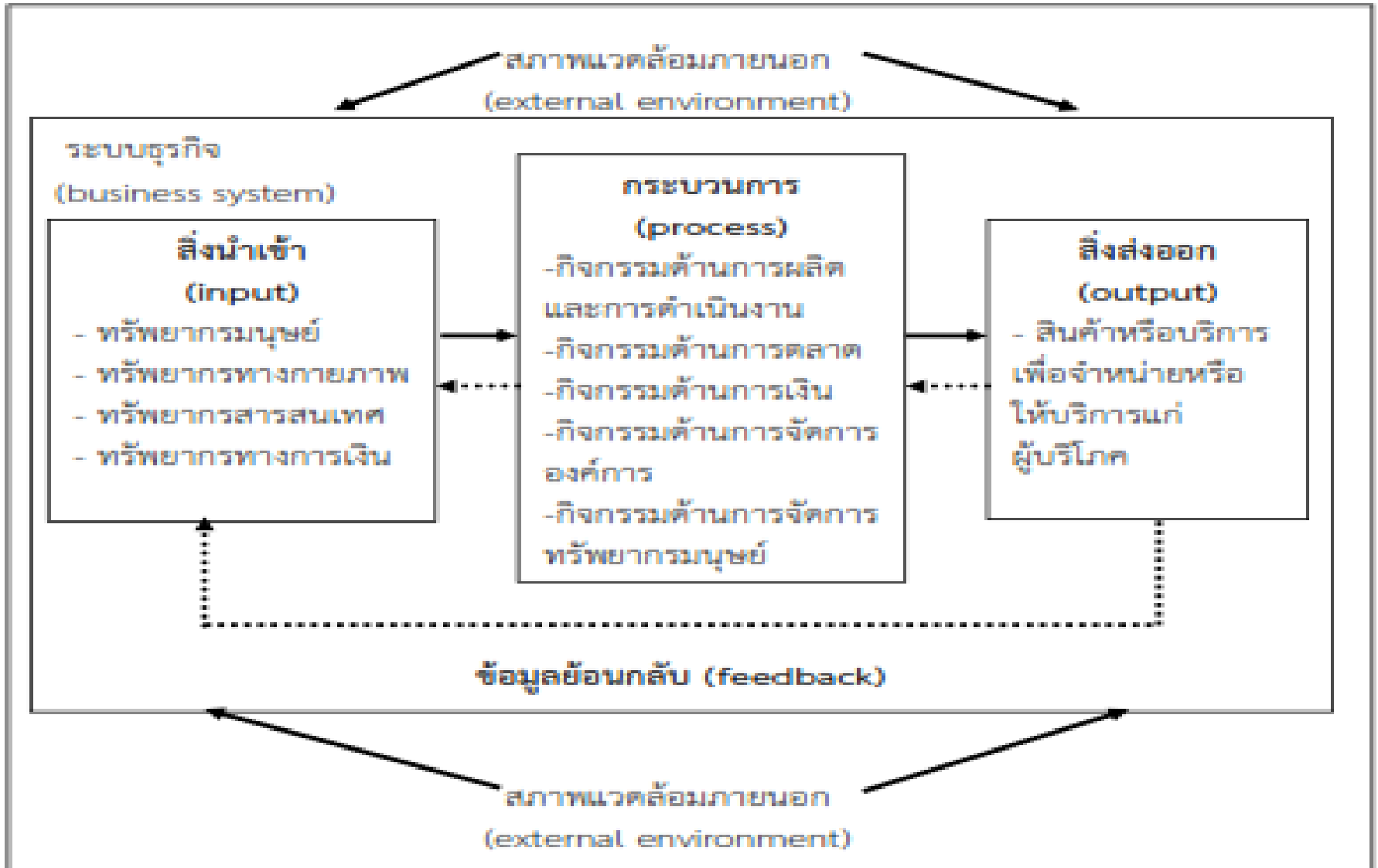
# หน้าที่การบริหารธุรกิจ

- การเงินและการบัญชี
- การผลิตและการดำเนินงาน
- การตลาด
- การจัดการองค์การ
- การจัดการทรัพยากรมนุษย์





# ระบบธุรกิจ (Business System)



# ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบธุรกิจ

## 1. ปัจจัยภายใน

เช่น เจ้าของธุรกิจและผู้ถือหุ้น คณะกรรมการบริหาร พนักงาน วัฒนธรรมองค์กร ทรัพยากร โชคลู่ค่าของธุรกิจ ฯลฯ

## 2. ปัจจัยภายนอก

-ปัจจัยในงาน (task factors) เช่น ลูกค้า คู่แข่งขัน เจ้าหนี้ ผู้ขายปัจจัยการผลิต ฯลฯ

-ปัจจัยทั่วไป (general factors) เช่น การเมืองและกฎหมาย เศรษฐกิจ เทคโนโลยี สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ฯลฯ



# คุณลักษณะของผู้ประกอบการ

พฤติกรรม 5 Ps (Katz & Green, 2017, pp. 30-32)

1. P: passion คือ ความปรารถนาอย่างแรง
2. P: perseverance คือ ความอดุสาหะ
3. P: promotion/prevention focus คือ มุ่งส่งเสริมและป้องกัน
4. P: planning style คือ มีพฤติกรรมการวางแผน
5. P: professionalization คือ มีความเป็นมืออาชีพใน



**จริยธรรมทางธุรกิจ (business ethics)** คือ **ข้อควรประพฤติปฏิบัติที่ดีงามตามหลักของศีลธรรมในการดำเนินงานทางธุรกิจ** ทั้งนี้การดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรมเริ่มจากการปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งตามระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่าง ๆ ตลอดจนปฏิบัติตามจารีต ประเพณีและวัฒนธรรมในสังคม จะเห็นได้ว่าจริยธรรมเป็นเรื่องของสามัญสำนึกภายในจิตใจ เป็นสิ่งที่สูงกว่าข้อบังคับทางกฎหมาย

**จรรยาบรรณทางธุรกิจ (business code of conduct)** **ประมวลความประพฤติหรือแนวทางปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมที่แต่ละธุรกิจกำหนดขึ้น** เสมือนเป็นอุดมคติของการประกอบธุรกิจหรือวิชาชีพ ไม่ใช่จริยธรรมทั่ว ๆ ไปในภาพกว้าง อีกทั้งต้องมีความเป็นไปได้สะท้อนภาพลักษณ์ของธุรกิจ เพื่อให้สมาชิกได้ยึดถือและปฏิบัติตามเพื่อรักษาและส่งเสริมชื่อเสียงในฐานะสมาชิก



## จรรยาบรรณทางธุรกิจบริษัทที่ชีบาย จำกัด (มหาชน)

1. **ข้อพึงปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้น** ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตัดสินใจ

ดำเนินการใด ด้วยความบริสุทธิ์ใจและเป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้นทุกราย

2. **ข้อพึงปฏิบัติต่อพนักงาน** ให้ผลตอบแทนที่เป็นธรรม ดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในการ

ทำงานให้มีความปลอดภัย ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้และความสามารถของพนักงาน โดยให้โอกาสอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ

3. **ข้อพึงปฏิบัติต่อลูกค้า** ให้บริการอย่างมีคุณภาพซื่อตรงและซื่อสัตย์ พัฒนาคุณภาพสินค้าและ

การบริหาร รักษาข้อมูลของลูกค้าอย่างเป็นความลับ

4. **ข้อพึงปฏิบัติต่อเจ้าหนี้และคู่ค้าทางธุรกิจ** ไม่เรียกหรือไม่รับหรือจ่ายผลประโยชน์ที่ไม่สุจริต

กับคู่ค้า ยึดมั่นในสัญญาและถือปฏิบัติตามเงื่อนไขที่มีต่อกัน

5. **ข้อพึงปฏิบัติต่อคู่แข่งทางการค้า** ประพฤติปฏิบัติภายใต้กรอบกติกาของการแข่งขันที่ดี

6. **ข้อพึงปฏิบัติต่อหน่วยงานกำกับดูแลของทางราชการ** ปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติอย่าง

เคร่งครัดตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและกฎระเบียบ

7. **ข้อพึงปฏิบัติต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม** ไม่กระทำการใด ๆ ที่มีผลเสียหายต่อทรัพยากร

ธรรมชาติและสภาพแวดล้อม ปกป้องจิตสำนึกของความรับผิดชอบต่อสังคมให้เกิดขึ้นในหมู่พนักงานทุกระดับ อย่างต่อเนื่องและจริงจัง

# Q&A

เพราะ**แสวงหา** มิใช่เพราะรอดคอย  
เพราะ**เชี่ยวชาญ** มิใช่เพราะโอกาส  
เพราะ**สามารถ** มิใช่เพราะโชคช่วย  
ดังนั้นแล้ว "ลิขิตฟ้าหรือจะสู้มานะตน"

